

[Avaleht](#) > ... > [Kohtumenetlused](#) > [Tsiiviilasjad](#) > [Menetlustähtajad](#) > Ireland

Menetlustähtajad

 Iirimaa

Sisu koostaja:

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Milliseid tähtaegu kohaldatakse tsiviilmenetluses?

Peamised tähtajad on alljärgnevad.

Hagile vastamise tähtaeg: pärast seda, kui kostjale on kõrgest kohtust hagi kätte toimetatud, on tal aega kaheksa päeva, et esitada kättetoimetamise kinnitus, mida nimetatakse ka kohtusse ilmumiseks.

Kaheksapäevane tähtaeg ei kehti siiski erikohtukutse puhul, mille kättesaamise kinnituse võib vastavalt [kõrgemate kohtute kodukorra](#) korralduse nr 12 reeglile 2 esitada mis tahes ajal.

Üldine kaheksapäevane tähtaeg ei hõlma kättetoimetamise päeva, välja arvatud juhul, kui kohus otsustab teisiti. Kostjal on seejärel vastuse esitamiseks aega veel 28 päeva alates hagiavalduse kättetoimetamise kuupäevast või alates kohtusse ilmumise tähtajast, olenevalt sellest, kumb on hilisem [[kõrgemate kohtute kodukorra](#) korralduse nr 21 reegel 1].

Regionaalse kohtu tsiviilmenetluses peab kostja esitama hagejale oma vastuse kümne päeva jooksul alates kohtusse ilmumisest [[regionaalse kohtu kodukorra \(2001\)](#) korralduse nr 15 reegel 4]. Piirkondlikus kohtus tuleb kohtusse ilmuda ja vastus esitada hiljemalt 28 päeva jooksul pärast hagiteate kättetoimetamist [[piirkondliku kohtu kodukorra](#) korraldus nr 42].

Kohtuotsuse täitmise tähtaeg: kõrges kohtus saab kohtuotsuse täitmise menetluse algatada kuue aasta jooksul alates kohtuotsuse täidetavaks muutumisest [[kõrgemate kohtute kodukorra](#) korralduse nr 42 reegel 23]. Kohtult on vaja taotleda täitmisele pööramise luba, kui möödunud on kuus aastat või kui pool on surma tõttu või muul põhjusel muutunud. Seadusega on ette nähtud, et otsuse peale ei saa hagi esitada pärast kohtuotsuse täidetavaks muutumise kuupäevast 12 aasta möödumist [[aegumistähtaegade seaduse \(1957\)](#) artikkel 11].

Aegumistähtajad: lepingu puhul on lepingupoolel hagi esitamiseks aega kuus aastat alates hagi aluse tekkimise kuupäevast. Lepinguvälise kahju puhul on isikul tavaliselt kuus aastat aega oma nõude esitamiseks, kuigi isikukahju ja laimu asjades kohaldatakse erieeskirju.

Isikukahju korral on isikul kahjunõude esitamiseks aega kaks aastat alates kahju tekkimise kuupäevast või kahju põhjuse teadasaamise kuupäevast, kui see on hilisem [[2004. aasta tsiviilvastutuse ja kohtute seaduse](#) artikkel 7].

Laimuasjades on isikul nõude esitamiseks aega üks aasta, mida võib erandlikel asjaoludel pikendada kahe aastani.

Kui surnud isiku pärandvara vastu esitatakse hagi, tuleb nõue esitada kahe aasta jooksul pärast surma või tavalise aegumistähtaja jooksul, olenevalt sellest, kumb on lühem [[1961. aasta tsiviilvastutuse seaduse](#) artikli 9 lõige 2].

Menetlus, mille algatavad 2010. aasta registreeritud kooselu ning elukaaslaste teatavate õiguste ja kohustuste seaduse 15. osa alusel kooselu pooled, tuleb algatada kahe aasta jooksul pärast suhte lõppemist.

Maa tagastamisega seotud asjades on aegumistähtaeg 12 aastat.

Tavapärase üüri võlgnevuste sissenõudmisel on aegumistähtaeg kuus aastat. Hüpoteegi lunastamisel on see 12 aastat. Päästmisnõuete suhtes kohaldatakse kaheaastast aegumistähtaega. Puudusega mootorsõiduki puhul tuletatud tingimuste rikkumisest tuleneva kahju hüvitamise nõude esitamiseks on isikul aega kaks aastat [[liri 1980. aasta kaupade müügi ja teenuste osutamise seaduse](#) artikli 13 lõige 8]. Puudusega tootega seotud kahju hüvitamise nõue tuleb esitada kolme aasta jooksul [[1991. aasta tootevastutuse seaduse](#) artikli 7 lõige 1].

2 Puhkepäevade loetelu vastavalt 3. juuni 1971. aasta määrusele (EMÜ, Euratom) nr 1182/71.

Kohtute istungeid ja puhkusi käsitlevad eeskirjad leiab käesoleva dokumendi lõpus esitatud lingi alt.

Lisaks laupäevale ja pühapäevale on Iirimaa puhkepäevad järgmised päevad:

- uusaasta (1. jaanuar);
- Püha Patricku päev (17. märts);
- teine ülestõusmispüha;
- esimene jõulupüha (25. detsember);
- Püha Stefani päev (26. detsember);
- kuu esimene esmaspäev mais, juunis ja augustis;
- oktoobri viimane esmaspäev.

Kui esimene jõulupüha, Püha Stefani päev või uusaasta langeb nädalavahele, on järgmine nädalapäev riigipüha. Pange tähele ka seda, millal kohus puhkab, sest sellel ajal toimuvad kohtuistungid piiratud ulatuses (nt üksnes puhkuseistungid ja kiireloomuliste taotluste jaoks). Näiteks augusti ja septembri pika puhkuseperioodi ajal toimub kõrgemates kohtutes ja regionaalses kohtus piiratud arvul kohtuistungeid.

3 Millised üldsätted kehtivad eri tsiviilasjade menetlemise tähtaegade suhtes?

Õigustoimingute tegemise tähtajad on sätestatud [1957. aasta aegumistähtaegade seaduses](#). Pärast aegumistähtaaja möödumist esitatud nõue välistatakse või heidetakse kõrvale üksnes siis, kui kostja tugineb oma vastuses aegumistähtajale. Järelikult ei mõjuta aegumistähtaeg hageja õigust hagi esitada, kuid see võib mõjutada tema õigust hagi rahuldamisele. Huvi pakub ka asjaolu, et isegi kui nõue esitatakse ettenähtud tähtaja jooksul, on kõrgel kohtul õigus jätta nõue õigusemõistmise huvides rahuldamata, kui hagi aluse ja menetluse või nõude esitamise kuupäeva vahele jääv aeg on nii pikk, et see oleks kostja suhtes ebaõiglane. Vaata ka vastus küsimusele 1.

4 Kui toimingu või formaalsuse peab sooritama ettenähtud ajavahemiku jooksul, siis mida peetakse toimingu või formaalsuse sooritamise alguseks?

Aeg hakkab kulgema alates asjaomase sündmuse toimumise kuupäevast või „asjaomasest sündmusest (nt vigastusest) teada saamise kuupäevast“. Näiteks kui kohus annab millegi tegemiseks aega ühe nädala, tuleb asjaomane toiming teha või asjaomane dokument esitada nädala jooksul alates sellest, kui see korraldus anti. Samamoodi, kui poolel on kohtuotsuse täitmiseks aega kuus aastat, siis arvestatakse seda kuut aastat alates kohtuotsuse täidetavaks muutumise kuupäevast.

Kui on märgitud ajavahemik, mis algab konkreetsetel päeval, arvatakse see päev üldjuhul asjaomase ajavahemiku sisse, välja arvatud juhul, kui jõustamisest tuleb välja vastupidine kavatsus [[2005. aasta tõlgendamisseaduse](#) artikli 18 punkt h]. Kõrgemate kohtute kodukorra korralduse nr 122 reeglina 10 on siiski ette nähtud, et kui kodukorras on paika pandud kindel arv päevi (välja arvatud „tühjad“ päevad), ei lähe tähtaja arvestamisel esimene päev arvesse.

5 Kas dokumentide edastamise või kättetoimetamise viis (isiklikult kohtutäituri kaudu või posti teel) võib mõjutada või muuta tähtaaja algust?

Kui dokument tuleb toimetada teisele menetluspoolele kätte teatavaks kuupäevaks või teatava arvu päevade jooksul, saadetakse see tavaliselt kas tava- või tähtid kirjaga. Kui dokument toimetatakse kätte tavakirjaga, loetakse see teisele poolele kättetoimetatuks ajal, mil dokumenti sisaldav ümbrik tavapäraselt posti teel kätte toimetatakse, tavaliselt postitamisele järgneval päeval. [Regionaalses kohtus tsiviilhagi kättetoimetamist reguleerivate eeskirjade kohta vt [regionaalse kohtu 2001. aasta kodukorra](#) korralduse nr 11 reegel 10 ja korralduse nr 14 reegli 3 punkt vi; piirkondlikus kohtus hagiteate kättetoimetamist reguleerivate eeskirjade kohta vt [piirkondliku kohtu kodukorra](#) korraldus nr 41; kõrges kohtus kohtukutse kättetoimetamist reguleerivate eeskirjade kohta vt [kõrgemate kohtute kodukorra](#) korraldus nr 9].

Kättetoimetamise ajaga seotud üldnormid on reguleeritud [kõrgemate kohtute kodukorra](#) korralduse nr 122 reeglina 9.

6 Kas ajavahemiku kindlaksmääramisel võetakse arvesse ka sündmuse kuupäeva, kui tähtaeg hakkab kulgema teatavast sündmusest?

Kui on märgitud ajavahemik, mis algab konkreetsetel päeval või mida arvestatakse alates konkreetsest päevast, näiteks kui dokument tuleb poolele kätte toimetada seitsme päeva jooksul, arvatakse esimene päev (nt korralduse tegemise päev) asjaomase ajavahemiku sisse, kui õigusaktist või kohtu kodukorrast ei tulene teisiti. Kõrgemate kohtute kodukorra korralduse nr 122 reeglina 10 on siiski ette nähtud, et kui kodukorras on paika pandud kindel arv päevi (välja arvatud „tühjad“ päevad), ei lähe esimene päev arvesse. Kui on märgitud ajavahemik, mis lõpeb konkreetsetel päeval või mida arvestatakse konkreetse päeva seisuga, arvatakse see päev asjaomase ajavahemiku sisse. Kui dokumendi kättetoimetamiseks või menetluse algatamiseks on lubatud vähem kui kuus päeva, ei lähe laupäev, pühapäev, jõulupäev ja suur reede asjaomase ajavahemiku arvutamisel arvesse [[kõrgemate kohtute kodukorra](#) korraldus nr 122].

7 Kui tähtaeg on väljendatud päevades, kas nimetatud päevade arv tähendab kalendripäevi või tööpäevi?

Kalendripäevad, kui ei ole märgitud teisiti.

8 Millal väljendatakse tähtaega nädalates, kuudes või aastates?

Kui toimingute tegemise või menetluse algatamise aeg on piiratud kuude või aastatega, arvutatakse see aeg kalendrikuude kaupa, kui ei ole märgitud teisiti.

9 Millal nädalates, kuudes või aastates väljendatud tähtaeg möödub?

Kui on märgitud ajavahemik, mis algab konkreetsetel päeval või mida arvestatakse alates konkreetsest päevast, või ajavahemik, mis lõpeb konkreetsetel päeval või mida arvestatakse konkreetse päeva seisuga, arvatakse see päev üldjuhul asjaomase ajavahemiku sisse, välja arvatud juhul, kui jõustamisest tuleb välja vastupidine kavatsus [2005. aasta tõlgendamisseaduse artikli 18 punkt h]. Kõrgemate kohtute kodukorra korralduse nr 122 reeglina 10 on siiski ette nähtud, et kui kodukorras on paika pandud kindel arv päevi (välja arvatud „tühjad“ päevad), ei lähe tähtaaja arvutamisel esimene päev arvesse.

10 Kui tähtpäev saabub laupäeval, pühapäeval või riigipühal, kas see pikeneb esimese järgneva tööpäevani?

Kui kohtu kodukorras on ette nähtud toimingute tegemise või menetluse algatamise tähtaeg ja see tähtaeg lõpeb laupäeval, pühapäeval või muul päeval, mil kohtuasutused on suletud, mistõttu toimingut ei saa sel päeval teha, lõpeb asjaomane tähtaeg järgmisel päeval, mil kohtuasutused on avatud.

Kui toimingute tegemise või menetluse algatamise tähtaeg on aga ette nähtud seadusega ja see tähtaeg lõpeb

laupäeval, pühapäeval või muul päeval, mil kohtuasutused on suletud, siis selle kohta ühtki kindlat reeglit ei ole. Eeldus, et tähtaeg pikeneb esimese järgneva tööpäevani, võib olla vastuolus asjaomase seaduse sisu või eesmärgiga.

11 Kas teatavate asjaolude korral tähtaega pikendatakse? Millised on tähtaja pikendamise tingimused?

Kui õigusaktiga on ette nähtud aegumistähtaeg, ei ole kohtutel õigust seda tähtaega pikendada. Siiski on kohtutele antud kaalutusõigus pikendada või lühendada teatavates asjades kohtu kodukorras või -määrustes sätestatud tähtaegu. Kui hageja leiab, et erandlikud asjaolud seda õigustaksid, võib ta taotleda, et kohus vaataks taotluse viivitamata läbi, ootamata ära kostjale dokumentide kättetoimetamist. Seda nimetatakse *ex parte* või etteteatamiseta taotluseks. Kui tehakse *ex parte* kohtumäärus, teavitatakse sellest teist poolt ning seejärel antakse talle võimalus pöörduda kohtusse ja taotleda kohtumääruse muutmist või lõpetamist. Üldjuhul võivad pooled kohtudokumentide esitamise tähtaega omavahelisel kokkuleppel pikendada. Kui menetluspool soovib kaebuse esitamise tähtaega pikendada, peab ta tõendama, et ta edasikaebekavatsus tekkis selle tähtaja jooksul, et kaebuse õigel ajal esitamata jätmine oli tingitud veast ja et tal on põhjendatud juhtum. Kui teisele poolele on aja möödumise tõttu kahju tekitatud, võib see olla oluline tegur ja sellisel juhul võib kohus kasutada oma kaalutusõigust tähtaja pikendamisest keeldumiseks.

12 Millised on apellatsioonkaebuse esitamise eritähajad?

Kõrge kohtu otsuse peale tuleb kaebus esitada 28 päeva jooksul alates vaidlustatud kohtumääruse vormistamise kuupäevast.

Kui isik soovib regionaalse kohtu otsuse edasi kaevata, peab ta esitama kaebuse kümne päeva jooksul alates kuupäevast, mil tehti edasikaevatav kohtuotsus või -määrus [[kõrgemate kohtute kodukorra](#) korralduse nr 61 reegel 3].

Kui isik soovib piirkondliku kohtu otsuse edasi kaevata, peab ta esitama kaebuse 14 päeva jooksul alates piirkondliku kohtu otsusest [[piirkondliku kohtu kodukorra](#) korralduse nr 101 reegel 1].

Kohtuniku või haldusorgani otsuse kohtulikuks läbivaatamiseks tuleb taotlus esitada viivitamata ja kolme kuu jooksul alates taotluse aluste esmakordsest tekkimisest, välja arvatud juhul, kui kohus leiab, et tähtaja pikendamiseks on mõjuvad põhjused [[kõrgemate kohtute kodukorra](#) korralduse nr 84 reegli 21 punkt 1].

13 Kas kohus võib eelkõige kohtusse ilmumise tähtaega muuta või määrata kohtusse ilmumiseks kindla kuupäeva?

Kui õigusaktiga on ette nähtud aegumistähtaeg, ei ole kohtutel õigust seda tähtaega pikendada ega lühendada. Kui õigusaktide asjakohastest sätetest ei tulene teisiti, on kohtul siiski kaalutusõigus teatavate toimingute tegemise aega pikendada või lühendada. Nii kõrgemate kohtute kodukorras kui ka regionaalse kohtu kodukorras on sätestatud, et kohtul on õigus kodukorras või kohtu määratud tähtaega pikendada või lühendada.

14 Kui toimingust, mis on suunatud menetlusosalisele, kes elab kohas, kus tema suhtes võidakse kohaldada tähtaegade pikendamist, teatatakse menetlusosalisele kohas, mille elanike suhtes nimetatud pikendamist ei kohaldata, kas siis selline isik kaotab õiguse tähtaja pikendamisele?

Ei, pool ei kaota õigust pikendatud tähtajale.

15 Millised on tagajärjed, kui tähtaegadest kinni ei peeta?

Pool, kes ei pea kinni kohtu määratud või kohtu kodukorras või õigusaktides sätestatud tähtaegadest, peab arvestama, et tema kohtuasi võidakse tagasi lükata. Näiteks kui kostja ei ilmu nõude peale kohtusse või ei esita vastust, võib hageja esitada taotluse tagaseljaotsuse tegemiseks.

Kui sellises olukorras tehakse kostja vastu kohtuotsus, võib ta esitada kohtuotsuse peale kaja või kaevata otsuse edasi kõrgema astme kohtusse. Kui hageja ei esita oma nõude üksikasju õigeks ajaks, võib kostja esitada taotluse jätta nõue hilinemise tõttu vastu võtmata. Hageja võib selle otsuse edasi kaevata kõrgemasse kohtusse. Kohus võib kasutada oma kaalutusõigust ka seoses kohtuasja kuludega, et karistada pooli, kes on süüdi mis tahes põhjendamatus viivituses või kes ei ole kinni pidanud asjakohastest tähtaegadest.

16 Milliseid õiguskaitselahendusi võivad kohtusse ilmumata jätnud menetlusosalised kasutada tähtaja lõppemise korral?

Pool, kes ei ole ilmunud kohtusse, võib taotleda kohtult määrust tähtaegade pikendamiseks. Kui tähtaja möödumise tõttu on tehtud tagaseljaotsus, võib ta esitada kohtuotsuse peale kaja või juhul, kui see on tulemusetu, kaevata otsuse edasi kõrgemasse kohtusse.

Viimati uuendatud: 01/07/2024

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusosalase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õigusosalase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.